

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura medieval española				
Materia	Literatura medieval española			
Código	V01G160V01607			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo dos principais xéneros, obras e autores correspondentes á literatura española da época medieval.			

Competencias	
Código	
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C1	Dominar a comunicación cos e coas falantes das linguas de estudo no grao, en diferentes contextos sociais, profesionais e culturais, desenvolvendo a capacidade de comprensión e expresión oral e escrita, con tolerancia cara á diversidade social e cultural como resultado de defender os dereitos fundamentais de igualdade social, de xénero, de raza e de orientación sexual, e os valores propios da democracia e a cultura da paz.
C2	Identificar, comprender e apreciar as principais contribucións das literaturas do español (en España e en América) e do galego, con especial sensibilidade para as literaturas emparentadas, como son as que corresponden ás linguas neolatinas e en particular a portuguesa
C3	Abarcar os fundamentos teóricos e aplicados que ofrecen os diferentes paradigmas lingüísticos, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas española, galega e lusófona nos seus distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos
C4	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüística e literario
C5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
D1	Que o estudantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
D2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
D5	Que o alumnado desenvolvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Posuír os coñecementos necesarios ao redor dos principais autores, xéneros, movementos e autores da literatura medieval española.	A3 A5	C1 C2 C3 C4 C5	D1 D2 D5
Formular razoamentos críticos a fin de adquirir métodos sólidos de análises e achegamento aos textos pertencentes ao corpus de literatura española medieval.	A3 A5	C1 C3 C4 C5	D1 D2 D5
Adquirir as competencias e habilidades precisas para desenvolver traballos de investigación literaria centradas no período medieval da historia literaria española.	A3 A5	C1 C2 C3 C4 C5	D1 D2 D5

Contidos

Tema	
1. Marco histórico e cultural.	1.1. Contexto. 1.2. Vías de transmisión da obra medieval. 1.3. Problemas, fontes e bibliografía xeral para o estudo da literatura española medieval.
2. A poesía na Idade Media.	2.1. Lírica tradicional. 2.2. Épica, haxiografía e debates. 2.3. Mester de clerecía. 2.4. A cuadernavía no século XIV. El Libro del Buen Amor. 2.5. Poesía de cancioneiro.
3. A prosa na Idade Media.	3.1. Orixes, século XIII (literatura gnómica, exemplarios e traducións. Alfonso X). 3.2. A prosa no século XIV (literatura exemplar, prosa didáctica). 3.3. A heteroxeneidade da prosa no século XV (didáctica, epistolar, histórica, libros de viaxes e prosa de ficción). 3.4. La Celestina.
4. Orixes do teatro.	4.1. Teatralidade e parateatralidade. 4.2. Teatro relixioso. 4.3. Espectáculos cortesáns e teatro.
(*)1. Marco histórico y cultural	(*)1.1. Contexto 1.2. Vías de transmisión de la obra medieval 1.3. Problemas, fuentes y bibliografía general para el estudio de la literatura española medieval

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	16	0	16
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	2	4
Traballos de aula	12	0	12
Titoría en grupo	9	0	9
Sesión maxistral	16	0	16
Actividades introdutorias	6	0	6
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	32	34
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	32	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Nas clases teóricas presento ao alumnado cada un dos temas de maneira organizada, proporcionándolles unha selección bibliográfica, que comento ao comezo de cada un deles, e un guión cos principais aspectos, todo iso sen descoidar a importancia dos textos literarios. Aínda que se trata dun método de ensino fundamentalmente temático e que pretende transmitir o maior número de contidos ao maior número de alumnos no menor tempo posible, procuro, con todo, suscitar a participación do alumno, de modo que poida intervir, preguntar ou participar na exposición.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Prevín a asistencia dun especialista na materia para que dite unha conferencia, cuxa data anticipo ao alumnado. Será no espazo reservado ás horas presenciais e sobre un dos contidos do programa.
Traballos de aula	Considero a práctica como parte complementaria da exposición teórica. Por iso, continuamente faremos aplicacións prácticas dos conceptos expostos nas clases teóricas. Organizo exercicios baseados en cuestións de carácter metodolóxico e instrumental, como procuras bibliográficas guiadas ou elaboración de pequenos repertorios bibliográficos. De maneira especial, concedo importancia ao comentario de textos, complemento indispensable ás explicacións teóricas, polo que procuro que a explicación sobre unha obra ou un xénero vaia inmediatamente acompañada polo comentario dun fragmento ou da totalidade desta, mostrando así a utilidade dos coñecementos teóricos para unha mellor lectura do texto. Así mesmo, nas clases prácticas tamén poden levar a cabo outras actividades, como a confección de fichas de lectura (dalgunha das obras de lectura obrigatoria), recensións e sínteses sobre a lectura dalgún traballo crítico.
Titoría en grupo	Horas distribuídas ao longo do curso, de carácter obrigatorio, fixadas no horario oficial e correspondentes á docencia presencial. Nelas ofrezo ao alumnado, entre outros aspectos, aclaración achega do manexo de fontes instrumentais (catálogos, bases de datos, etc.), explicacións de cuestións de carácter metodolóxico, resolución de dúbidas suscitadas a partir das explicacións, así como nas lecturas, ou ben atendo á revisión de conceptos.
Sesión maxistral	
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial prevexo organizar a marcha da materia e exporei a metodoloxía que guiará a mesma, procurando anticipar e aclarar aquelas cuestións que afecten o desenvolvemento do curso: tipo de sesións, criterios e aspectos que afecten á avaliación, etc.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, asigno ás titorías en grupo, ambas en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas optativas que poida precisar.
Titoría en grupo	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, asigno ás titorías en grupo, ambas en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas optativas que poida precisar.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Titoría en grupo	(*)El seguimiento y la presentación de comentarios (parciales o totales) de textos literarios entregados en clase, así como la resolución de dudas prácticas sobre los contenidos de la materia, serán evaluados tras la realización de las tutorías. Todo el alumnado matriculado en la materia habrá de tener al menos una tutoría en fecha convenida con el profesor.	10	A3 A5	C1 C2 C3 C4 C5	D1 D2 D5

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	En primeira convocatoria (maio 2015) o alumnado ha de seleccionar un dos dous exames que se proporán: un para quen optase pola avaliación única, que será máis completo e contará un 100% da cualificación final, e outro para quen seguise a avaliación continua. Neste último caso, as probas escritas, contarán un 70% da cualificación. En todo caso, haberá de contestar a dous tipos de preguntas: a) proba práctica: consistente na elaboración dun comentario literario completo dalgunha das obras analizadas nas sesións presenciais e/ou unha ou varias cuestións de carácter práctico acerca de aspectos que o alumnado ha de contemplar sobre un texto literario (análise métrica, retórica, etc.). b) desenvolvemento dun tema, de acordo cos contidos da guía docente expostos e elaborados nas sesións presenciais. Para aprobar a materia han de superarse ambas as probas (teórica e práctica) do exame.	70	A3 A5	C1 C2 C3 C4 C5	D1 D2 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas clases prácticas o alumnado ha de realizar probas obrigatorias consistentes na aplicación de coñecementos sobre un texto literario, ben sexa de contido (para verificar a correcta comprensión das obras de lectura obrigatoria), como de diferentes aspectos expostos nas clases teóricas: métrica, retórica, etc.	20	A3 A5	C1 C2 C3 C4 C5	D1 D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

En primeira convocatoria o alumnado ten dereito a elixir entre avaliación continua ou avaliación única, e a cualificación final, así como a tipoloxía das probas, resultará da aplicación do arriba exposto: así, na avaliación única, o exame equivalerá ao 100% da cualificación, en tanto que na avaliación continua, ao 70% resultante do exame haberá de sumarse o 10% de asistencia regular e participativa ás clases teórico-prácticas e outras actividades de docencia presencial, e un 20% a partir dos exercicios escritos realizados nas clases prácticas e recolleitos polo docente para a súa posterior avaliación. Pola contra, para a segunda edición das actas ou 2ª convocatoria (mes de xullo), así como para as posteriores convocatorias extraordinarias, tan só haberá a posibilidade de avaliación única, a través dun exame que combinará probas prácticas (especialmente comentarios literarios de textos extraídos das lecturas obrigatorias) e preguntas de carácter teórico.

Bibliografía. Fontes de información

Baranda Leturio, N., *La prosa y el teatro medievales*, Madrid, UNED, 2001.

Goméz Redondo, F., *Edad Media: Juglaría, Clerecía y Romancero*, Madrid, Visor, 2013.

Gómez Redondo, F. *Historia de la prosa de los Reyes Católicos*, Madrid, Cátedra, 2012, 2 vols.

López Estrada, F., *Introducción a la literatura medieval española*, Madrid, Gredos, 1983 (3ª ed.).

Lírica española de tipo popular

Proporciónase antoloxía na aula.

Milagros de Nuestra Señora

Crítica, Cátedra, Castalia

Libro de Buen Amor

Castalia, Crítica (Clásicos y Modernos), Cátedra
Antología de poesía cancioneril
Visor, Crítica (Páginas de Biblioteca Clásica), Cátedra, Akal
El Conde Lucanor
Crítica, Castalia, Cátedra
Cárcel de amor
Crítica, Castalia, Cátedra
La Celestina
Crítica, Castalia, Cátedra, Akal
Antología de teatro medieval
Crítica (Páginas de Biblioteca Clásica)

Recomendacións